#ЕУ ЗА ТЕБЕ

# Strengthening Healthcare Advocacy and Rare Disease Patient Engagement (SHARE-RD)

# SMERNICE ZA DODELU SREDSTAVA ZA MALE GRANTOVE

## Poziv za podnošenje predloga projekata

**Rok za prijave: 18. decembar 2026, do 23:59**

SHARE-RD

NORBS
NACIONALNA ORGANIZACIJA ZA RETKE BOLESTI SRBIJE

LIPA
udruženje obolelih od limfoma

HRABRISA

Poziv za dodelu malih grantova sprovodi se u okviru projekta **„Strengthening Healthcare Advocacy and Rare Disease Patient Engagement (SHARE-RD)“** koji realizuju Nacionalna organizacija za retke bolesti – NORBS, Udruženje Hrabriša i Udruženje obolelih od HLL, MPN i limfoma – LIPA (u daljem tekstu Nosioci Projekta), uz finansijsku podršku Evropske unije. **Ovaj poziv je otvoren isključivo za Udruženja pacijenata sa retkim bolestima na teritoriji Srbije**

# 1. OPŠTE INFORMACIJE

## 1.1. O projektu

Projekat Strengthening Healthcare Advocacy and Rare Disease Patient Engagement (SHARE-RD) – počeo je sa realizacijom 20. januara 2025. godine i trajaće 42 meseca. Sprovodi se na teritoriji Republike Srbije uz učešće tri implementaciona partnera- Nacionalna organizacija za retke bolesti NORBS, udruženje Hrabriša i udruženje obolelih od HLL, MPN i limfoma - LIPA.

Projekat ima za cilj unapređenje kvaliteta života i dostupnosti zdravstvene zaštite za osobe koje žive sa retkim bolestima u Srbiji i fokusira se na jačanje kapaciteta udruženja pacijenata kroz unapređenje znanja i praksi zasnovanih na dokazima, a u cilju poboljšanja dostupnosti zdravstvene zaštite, kvaliteta života i prava pacijenata koji žive sa retkim bolestima. Kroz podršku i edukaciju, udruženja koja okupljaju pacijente sa retkim bolestima, moći će da unaprede svoje kapacitete za angažovanje sa relevantnim akterima, pre svega, donosiocima odluka, strukom, medijima i da razviju efikasnije strategije i poboljšaju svoj ukupan učinak.

Glavna ciljna grupa su osobe koje žive sa retkim bolestima (OZRB) u Republici Srbiji. Prema najnovijim globalnim naučnim istraživanjima, približno 350.000 osoba je pogođeno nekom retkom bolešću u Srbiji i one se suočavaju sa ozbiljnim izazovima i ograničenjima: ograničenim politikama zdravstvene zaštite, niskom zastupljenošću pacijenata, nedovoljnim uslugama u oblasti mentalnog zdravlja i niskom zdravstvenom pismenošću. Efikasna i trajna rešenja ovih problema mogu se desiti samo kroz dobro struktuirane akcije i procese, gde udruženja pacijenata učestvuju kao ravnopravni partneri sa ostalim činiocima zdravstvenog sistema.

Projektne aktivnosti obuhvataju ključne komponente:

**Osnaživanje:** Kroz programe izgradnje kapaciteta, i podršku kroz dodelu malih grantova, projekat će ojačati veštine i znanje udruženja pacijenata da aktivno učestvuju u oblikovanju politika i inicijativa.

**Poboljšanje mentalnog zdravlja i zdravstvene pismenosti:** Kroz sveobuhvatna istraživanja o dostupnosti zdravstvenoj zaštiti i nivoa zdravstvene pismenosti, projekat će identifikovati probleme i raditi na rešavanju istih.

**Podizanje nivoa svesti javnosti:** Kroz diskusije i aktivnosti zagovaranja, projekat radi na podizanju svesti javnosti i borbi protiv stigme i predrasuda prema osobama sa retkim bolestima.

# 2. INFORMACIJE O POZIVU

## 2.1. Klasteri subgrantinga i aktivnosti koje mogu biti podržane

Smernice za podnošenje predloga projekta imaju za cilj da informišu potencijalne podnosioce prijava o opštim pravilima i načinu prijave za male grantove. Neophodno je pažljivo pratiti Smernice tokom pripreme i podnošenja projektnog predloga.

U okviru ovogodišnjeg poziva biće podržano **5 predloga projekta**.

Podnosioci predloga projekta moći će da se prijave za jedan od dva metodološka klastera:

**1) Inicijative građanskog aktivizma** u oblastima važnim za osobe sa retkim bolestima- **3 projekta**;

**2) Javno zagovaranje** za prava pacijenata sa fokusom na donošenje, izmenu ili dosledniju primenu dokumenata javnih politika- **2 projekta**;

Primeri aktivnosti koje mogu biti navedene u predlogu projekta (predlog projekta ne mora da uključuje sve ove aktivnosti, već može da se fokusira na ključne i predloži drugačije):

**Pokretanje kampanja u cilju podizanja svesti o retkim bolestima - Organizovanje** redovnih kampanja kroz digitalne i tradicionalne medije, u cilju informisanja opšte javnosti o retkoj bolesti i izazovima sa kojima se suočavaju pacijenti i njihove porodice. Kampanje mogu koristiti vizuelne materijale, infografike i video sadržaj za lakše razumevanje ovih tema.

**Serije edukativnih postova i videa - Kreiranje i deljenje serija edukativnih postova i** kratkih video materijala na društvenim mrežama objašnjavajući ključne informacije vezano za određenu retku bolest i izazove.

**Uživo/Online radionice i vebinari - Organizovanje online radionica i vebinara sa ciljem podizanja** svesti javnosti ali i edukacije pacijenata sa retkim bolestima i šire javnosti.

**Štampanje publikacija i vodiča - Izrada brošura, infografika i vodiča koji objašnjavaju** ključne aspekte života sa retkom bolešću. Ovi materijali će biti distribuirani putem društvenih mreža i drugih online kanala.

**Organizovanje lokalnih i nacionalnih događaja - Sprovođenje događaja u lokalnim** zajednicama i šire kao što su panel diskusije, seminari i konferencije.

**Kreiranje interaktivnih sadržaja - Organizovanje anketa, kvizova i interaktivnih sesija** putem društvenih mreža kako bi se podstakao veći angažman zajednice u vezi sa temama retkih bolesti i njihovog uticaja na svakodnevni život.

**Sprovođenje kampanja javnog zagovaranja - Učešće u javnim debatama, organizovanje** sastanaka sa predstavnicima institucija, učešće u radnim grupama vezanim za temu zastupanja u lokalnim zajednicama ili na nacionalnom nivou osoba sa retkim bolestima, aktivnosti angažovanja građana, pružanje podrške uspostavljanju novih vladinih entiteta kao što su radne grupe, odbori i drugo.

**Pokretanje specifičnih kampanja za mobilizaciju populacije pacijenata sa retkim bolestima -** Aktivnosti istraživanja javnih politika pregled dokumenata o politikama**,** ankete i istraživanja, predstavljanje rezultata istraživanja, izrade istraživačkog izveštaja i preporuka o politikama, fokus grupe, diskusije.

## 2.2. Ciljevi

Korisnici subgrantinga će biti zaduženi za sprovođenje aktivnosti u svojim zajednicama, uključujući kreiranje i sprovođenje događaja i aktivnosti koje će podsticati širu zajednicu da se informiše i uključi, a sve u cilju postizanja sledećih ciljeva:

**Opšteg cilja - osnaživanje i jačanje kapaciteta udruženja pacijenata da što efikasnije rešavaju socio-ekonomska pitanja na lokalnom nivou i da se uključe u dijalog o donošenju i kreiranju zdravstvenih politika sa različitim donosiocima odluka.**

**Specifičnih ciljeva:**

Za klaster 1 Inicijative građanskog aktivizma - Podizanje svesti javnosti o retkim bolestima i jedinstvenim izazovima sa kojima se suočava ova populacija;

Za klaster 2 Javno zagovaranje - Definisanje preporuka i aktivno učestvovanje u kreiranju zdravstvene i socijalne politike;

## 2.3. Finansijska sredstva koja obezbeđuju naručioci i finansijska raspodela

NORBS, LIPA i Hrabriša će dodeliti tri godišnja ciklusa jednogodišnjih grantova (do 10.000 evra po grantu) za udruženja pacijenata koja okupljaju pacijente sa retkim bolestima, i to: u prvoj godini pet, u drugoj pet i u trećoj godini pet udruženja pacijenata. Ukupan fond za subgrantiranje je 150.000 evra. Ovi grantovi usmereni su na pružanje podrške udruženjima pacijenata sa retkim bolestima, kako bi dostigli dugoročne ciljeve zastupanja i nastavili da dele svoje znanje i iskustvo. **Ukupan iznos dostupan** u okviru ovog Poziva za podnošenje projektnih predloga iznosi **50.000,00** evra koje će biti raspodeljeno na 5 projekata.

**Maksimali iznos pojedinačnog granta** ne sme biti veći od **10.000,00 evra** za ukupne prihvatljive troškove projekta, bez obaveze sufinansiranja.

*Ukoliko se sredstva opredeljena za ovaj Poziv ne mogu iskoristiti zbog nedovoljnog kvaliteta ili broja primljenih predloga projekata, NORBS, Hrabriša i LIPA zadržavaju pravo da preostala sredstva preraspodele na naredni poziv.*

## 2.4. Trajanje projekta

Klaster 1- **Inicijative građanskog aktivizma** - **6-12 meseci;**

Klaster 2- **Javno zagovaranje** - **10-12 meseci**;

# 3. PRAVILA OVOG POZIVA

Kriterijumi za učešće u konkursu za dodelu grantova dele se na tri ključna koja se odnose na:

**Aplikante - subjekt koji samostalno podnosi obrazac za prijavu;**

**Aktivnosti - aktivnosti za koje se može dodeliti grant;**

**Troškove - vrste troškova koji se mogu uzeti u obzir pri određivanju iznosa granta;**

Projektni predlozi će biti provereni prema kriterijumima navedenim u nastavku.

## 3.1. Aplikant

### 3.1.1. Aplikant

Da bi se kvalifikovao za učešće na ovom konkursu, aplikant mora biti:

- pravno lice;
- neprofitna organizacija;
- organizacija civilnog društva koja radi sa ili za osobe sa retkim bolestima;
- registrovana u APR-u u Republici Srbiji;
- direktno odgovorna za pripremu i upravljanje predloženom projektnim predlogom;
- imati relevantno iskustvo sprovođenja projekata ili aktivnosti koje se odnose na unapređenje položaja pacijenata sa retkim bolestima koje će opisati u odgovarajućem polju u predlogu projekta;
- Poželjno: U Statutu treba da ima definisane ciljeve koji se odnose na pacijente sa retkim bolestima.

Organizacija može podneti **samo jednu projektnu prijavu** u okviru ovog Poziva.

### 3.1.2. Kriterijumi za isključenje

Potencijalni aplikanti ne mogu učestvovati u ovom konkursu, niti im se mogu dodeliti finansijska sredstva u okviru ovog konkursa ako se nalaze u bilo kojoj od sledećih situacija:

- Ako su u stečaju ili imaju sudske sporove i sklopili su aranžman sa poveriocima;
- Ne ispunjavaju svoje obaveze u vezi sa uplatom doprinosa za socijalno osiguranje i/ili plaćanja bilo kojih poreza po zakonskim odredbama Republike Srbije;

- Aplikant, ili osobe koje imaju ovlašćenja za zastupanje, donošenje odluka ili kontrolu nad njima, bili su predmet presude za prevaru, korupciju, umešanost u kriminalnoj organizaciji, pranje novca ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost;
- Su krivi za davanje lažnih informacija naručiocu za potrebe Ugovora, što je potrebno kao preduslov za učešće na pozivu za podnošenje detaljnog predloga projekata ili ako nisu dostavili potrebne informacije;
- Pokušali su da dobiju poverljive informacije, uticali na komisiju za ocenjivanje ili ovlašćenu stranu (naručioca) za ugovore tokom evaluacije detaljnog predloga projekata.

Ako mu se dodeli ugovor o grantiranju, Aplikant će postati Nosilac projekta odnosno korisnik granta i biće glavni sagovornik naručiocu, koordiniraće projektnim planom i sprovođenjem projekta.

Nosilac projekta (Aplikant):

- je direktno odgovoran za pripremu i upravljanje projektom i relevantnim aktivnostima.
- ne nalazi se ni u jednoj situaciji isključenja (prethodno navedenoj, kao i u izjavi o istinitosti podataka koja će biti priložena uz prijavu projekta).

Udruženja koja su ostvarila finansijsku podršku u okviru prvog poziva za dodelu malih grantova kroz SHARE-RD projekat nemaju pravo učešća u drugom pozivu, odnosno ne mogu ponovo podneti prijavu za finansiranje.

### 3.1.3 Prihvatljive aktivnosti

Prihvatljive aktivnosti u okviru ovog konkursa su:

- Istraživanja mnjenja u opštoj populaciji ili populaciji pacijenata sa retkim bolestima;
- Statističke analize, diskusije u fokus grupama, upitnici za specifične ciljne grupe razvoj aktivnosti zasnovan na dokazima, ispitivanja javnog mnjenja i drugi alati koji se odnose na analizu javnih zdravstvenih politika;
- Organizacija i učešće u javnim debatama, seminarima i radionicama;
- Rad na terenu radi prikupljanja informacija, mišljenja i sugestija za unapređenje kvaliteta života i lečenja pacijenata sa retkim bolestima;

- Aktivnosti javnog zagovaranja u vezi sa širenjem rezultata istraživanja, sugestija i preporuka;
- Aktivnosti komunikacije i vidljivosti u vezi sa širenjem rezultata istraživanja, sugestija i preporuka, putem kanala društvenih mreža, medija, televizije, radija i drugih inovativnih kanala komunikacije;
- Organizovanje redovnih kampanja na društvenim mrežama koje će informisati opštu javnost o retkim bolestima i problemima sa kojima se pacijenti suočavaju;
- Kreiranje i deljenje serija edukativnih postova i kratkih video materijala na društvenim mrežama, a u vezi retkih bolesti;
- Organizovanje online radionica i vebinara na temu retkih bolesti;
- Izrada jednostavnih infografika, vodiča i drugih materijala koji objašnjavaju ključne segmente života i puta pacijenta sa retkom bolešću;
- Sprovođenje događaja na lokalnom i nacionalnom nivou, kao što su panel diskusije, okrugli stolovi, seminari i konferencije;
- Edukacija pacijenata kroz vebinare, tribine i konferencije;

Ohrabruju se integrisani i inovativni pristupi koji kombinuju različite dodatne teme.

### 3.1.4. Prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Grantom se mogu pokriti samo prihvatljivi troškovi. Prihvatljivi troškovi su svi troškovi u vezi sa sprovođenjem projektnih aktivnosti, koji su predviđeni predlogom budžeta i odobreni u procesu selekcije i tokom usklađivanja budžeta na početku projekta u skladu sa sugestijama projektnog tima SHARE-RD. Oni moraju biti neophodni za uspešnu realizaciju projekta.

**Prihvatljivi direktni troškovi:**

- Troškovi za sprovođenje projektnih aktivnosti (npr. troškovi organizovanja javnih događaja, smeštaja, putni troškovi, troškovi neophodni za sprovođenje istraživanja, dizajn i štampanje publikacija);
- Naknade spoljnih saradnika: podnosilac projekta angažuje spoljne saradnike, druga fizička ili pravna lica, za obavljanje određenih poslova predviđenih projektom, ukoliko je potrebno za

postizanje rezultata predloženog projekta. Od Aplikanta se očekuje da sprovede većinu projektnih aktivnosti;

- Troškovi komunikacionih i promotivnih aktivnosti u vezi sa informisanjem javnosti o rezultatima projekta putem medija (štampanih, elektronskih), društvenih mreža, javnih događaja i sl. To uključuje oglašavanje, proizvodnju promotivnih videa i drugih materijala, izradu/dizajn objava za društvene mreže, organizaciju promotivnih događaja i slično;
- Troškovi edukacije, obuke, zakupa konferencijske sale i konsultanata;
- Administrativni troškovi (zakup kancelarije, komunalije, telefon/internet, kancelarijski materijal, administrativni troškovi itd.) dozvoljeni su do 10% vrednosti;
- I ostali troškovi odobreni u toku procesa selekcije i na početku sprovođenja projekta;

**Neprihvatljivi troškovi**

Sledeće vrste aktivnosti i troškova ne ispunjavaju uslove za finansijsku podršku:

- Aktivnosti koje spadaju u opšte poslove nadležnih državnih institucija ili službi državne uprave, uključujući i lokalnu samoupravu;
- Troškovi koji su nastali pre zvaničnog početka projekta, uključujući i one u vezi sa pripremom predloga projekta;
- Plaćanja za robu ili usluge povezane sa radovima ili aktivnostima koje su već finansirane iz drugih izvora, sredstvima Evropske unije;
- Troškovi PDV-a, akciza i drugih posebnih poreza na potrošnju, ili bilo koji drugi sličan porez, carine ili naknade sa istim dejstvom, troškovi provizije bankama, kao i administrativne kazne, prekršajne kazne, druge novčane kazne, penali i povezani pravni troškovi;
- Aktivnosti koje se odnose samo ili uglavnom na individualna sponzorstva za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama, kongresima;
- Dugovi i troškovi servisiranja duga (kamate);
- Rezervacije sredstava za gubitke ili potencijalne buduće finansijske obaveze;
- Kupovina zemljišta ili objekata;
- Gubici na deviznom kursu.
- Polovna oprema;

**Važna napomena !**

- Svi troškovi se odnose na iniciranje i implementaciju projekta koji je odobrila Komisija za selekciju i bitni su za postizanje dogovorenih projektnih aktivnosti;
- Svi rashodi moraju biti u skladu sa principom efikasnosti, efektivnosti i ekonomičnosti;
- Svi rashodi moraju biti u skladu sa principom realnih troškova;
- Sve troškove snosi i plaća projektni Aplikant koji je podneo obrazac za prijavu tokom perioda trajanja projekta;
- Svi troškovi su potkrepljeni fakturama ili drugim dokumentima sa dokaznom vrednošću;
- Svi rashodi su u skladu sa pravilima podobnosti programa EU i nacionalnim pravilima podobnosti.

### 3.1.5. Partnerstvo

Partnerstva nisu neophodan uslov, ali su dozvoljena i dobrodošla. Partnerske organizacije moraju da ispunjavaju iste kriterijume kao i podnosilac prijave. Partneri učestvuju u kreiranju projekta i njegovoj implementaciji i koriste finansijska sredstva pod istim uslovima koji važe za podnosioca prijave. Budžet je jedinstven (ne podnosi svaki partner svoj predlog budžeta već raspodeljuju odgovornosti po aktivnostima), organizacija koja je podnosilac predloga projekta vrši plaćanja u skladu sa odobrenim budžetom.

### 3.1.6. Broj predloga po kandidatu

Podnosilac može da podnese **samo jedan predlog projekta** u okviru ovog konkursa.
Podnosilac zahteva **ne može da deluje kao partner u bilo kom drugom** predlogu projekta. Partner može učestvovati samo u jednom predlogu rpoejkta.

# 4. PROCES PRIJAVE

## 4.1. Vremenski okvir

| | |
|---|---|
| Poziv otvoren za dostavljanje detaljnog predloga projekta | **18. novembar 2026.** |
| Rok za dostavljanje odgovora na sva postavljena pitanja aplikanata | **11. decembar 2026.** |
| Krajnji rok za dostavljanje detaljnog predloga projekta | **18. decembar 2026. do 23:59** |
| Informacije o rezultatima evaluacije | **15. januar 2026.** |
| Potpisivanje Ugovora | **1. februar 2026.** |
| Početak implementacije projekta | **1. februar 2026.** |

Nosioci projekta zadržavaju pravo eventualne promene vremenskog okvira.

## 4.2. Podnošenje detaljnog predloga projekta

Obaveštenjem na sajtu NORBS-a, www.norbs.rs podstiču se Udruženja pacijenata sa retkim bolestima da podnesu predlog projekta zajedno sa detaljnim budžetom.
Sve neophodne informacije nalaze se u ovom dokumentu, a sve dodatne informacije za pripremu predloga projekta možete dobiti na **infosesiji** koja će biti održana putem **Zoom platforme 1. Decembra 2026. godine u 17h.** Info sesiji se može pristupiti putem sledećeg linka:
https://us06web.zoom.us/j/84452960446

**Rok** za dostavljanje projektnih predloga je **18. decembar 2026. godine, do 23:59 časova.**

Kompletna prijava za podnošenje predloga projekta se sastoji od:
Obrazac 1. – Prijavni formular (popunjava aplikant);
Obrazac 2. - Detaljan obrazac budžeta projekta (popunjava aplikant);
Obrazac 3. - Izjava nosioca projekta (popunjava aplikant);
Obrazac 4. – Izjava partnera (u slučaju partnerstva na projektu).
Dodatna dokumentacija je važan deo projektne dokumentacije i neophodno je dostaviti zajedno sa obrascima 1, 2, 3 i 4:

- kopija važeće registracije iz APR-a
- godišnji finansijski izveštaja organizacije za prethodnu godinu (dokument bilansa stanja i bilans uspeha, ne mora biti overena kopija)
- biografije ključnih članova tima
- lista realizovanih projekata do sada (na memorandumu organizacije).

Popunjenu gore navedenu dokumentaciju potrebno je poslati onlajn, na mejl adresu: office@norbs.rs sa naznakom „Naziv organizacije _ SHARE-RD _ Prijava za subgranting“.
Popunjene obrazce - Obrazac 3., Obrazac 4., potrebno je poslati u PDF formatu skenirane i potpisane od strane pravnog zastupnika, dok Obrazac 1. i Obrazac 2. treba poslati i u otvorenom dokumentu (Word, odnosno Excel formatu) na gore navedenu adresu e-pošte.

Neblagovremeni predlozi projekata i/ili projektni predlozi sa nekompletnom dokumentacijom neće ući u razmatranje za dodelu grantova.

# 5. PROCES EVALUACIJE

## 5.1. Komisija za evaluaciju

Komisija za evaluaciju sastavljena je od pet eksperata iz oblasti projektnog menadžmenta, javnog zagovaranja, građanskog aktivizma i tema zdravstvene i socijalne zaštite.

## 5.2. Postupak izbora

Evaluacija predloga projekata će se odvijati u **dve faze**.
**U prvoj fazi** vršiće se administrativna provera dokumentacije i provera ispunjenosti osnovnih programskih kriterijuma. U drugu fazu evaluacije ulaze samo projekti koji sadrže svu potrebnu dokumentaciju i ispunjavaju osnovne progremske kriterijume, navedene u Smernicama.
Prijavljeni projekti moraju ispunjavati sledeće kriterijume:

- Projekat je dostavljen u predviđenom roku i na predviđen način prema kriterijumima navedenim u ovom dokumentu,
- Prijava sadrži svu potrebnu dokumentaciju kako je navedeno u kriterijumima 4.2. ovog dokumenta,
- Traženi iznos ne prelazi 10.000,00 evra;
- Projekat će se realizovati na teritoriji Srbije ;

- Naznačen je jedan od dva ponuđena klastera: inicijativa građanskog aktivizma ili javno zagovaranje i predlog projekta metodološki odgovara navedenom klasteru;

Svaki kandidat će biti informisan o rezultatima evaluacije. Lista podržanih projekata biće objavljena na sajtu NORBS-a: ww.norbs.rs . Komisija za izbor može tražiti od podnosioca prijave dodatna pojašnjenja u vezi sa predlogom projekta i zahtevati izmene budžeta.

## 5.3. Kriterijumi evaluacije

Kriterijumi po kojima će komisija za evaluaciju oceniti zadovoljavajuće predloge projekata su navedeni u nastavku:

- **Relevantnost projekta i kvalitet aplikacije** - Relevantnost u odnosu na ciljeve Poziva, koherentnost između analize problema i ciljeva, izvodljivost i usklađenost aktivnosti sa očekivanim rezultatima, inovativnost;
- **Organizacioni kapaciteti Udruženja -** Iskustvo u sprovođenju projekata ili pružanju podrške osobama sa retkim bolestima i kapacitet za efikasno uravljanje kampanjama;
- **Iskustvo u polju ostvarivanja programa u oblasti zdravstvene zaštite pacijenata sa retkim bolestima -** Jasno definisane ciljne grupe u odnosu na poziv za podnošenje predloga projekata, Jasno definisane zainteresovane strane i korisnici i nivo uključenosti pacijenata u aktivnosti;
- **Održivost aktivnosti:**

-Finansijska održivost — potencijal za nastavak finansiranja inicijativa za nastavak promene nakon projekta;

-Institucionalna održivost — kako će napori za promene biti vidljivi u javnim politikama ili poboljšanim praksama u institucijama zdravstvene i/ili socijalne zaštite;

-Održivost javnih politika — potencijal za donošenje ili izmenu nekog dokumenta javne politike koja se odnosi na unapređenje položaja osoba sa retkim bolestima, propisa ili praksi u korist osoba sa retkim bolestima

- **Budžet i efikasnost troškova predloga budžeta -** Realističan i dobro strukturiran budžet, Budžet jasno usklađen sa predloženim aktivnostima, Isplativost u odnosu na očekivane ishode;

## 5.4. Procedura selekcije i potpisivanja ugovora

Komisija za evaluaciju će pripremiti rang-listu primljenih predloga kompletnih prijava koji su rangirani u skladu sa kriterijumima u odeljku 5.3.

Svi uspešni kandidati dobiće pismeno obaveštenje o rezultatima evaluacije i uputstvo za dalju proceduru potpisivanja ugovora i implementacije projekta. Svi odabrani Aplikanti će potpisati Ugovor sa NORBS-om o dodeli granta.

U slučaju da jedan od aplikanata, u fazi potpisivanja Ugovora, odustane od granta, njegovo mesto će zauzeti prvi sledeći na rang listi odobrenih projekata.

Rezultati evaluacije će zatim biti objavljeni na veb stranici NORBS-a i putem svih društvenih mreža kako bi se osigurala transparentnost postupka.

Odluka Komisije za evaluaciju je konačna.

### 5.4.1. Izveštavanje

Predstavnici podržanih organizacija/udruženja treba da blagovremeno obaveštavaju NORBS o realizaciji predviđenih aktivnosti u okviru projekta, i to u formi periodičnih narativnih i finansijskih izveštaja koji će biti definisani Ugovorom. NORBS će vršiti monitoring projekata, što uključuje i monitoring posete.

Podržano Udruženje će biti u obavezi da pošalje finalni narativni izveštaj i finansijski izveštaj o troškovima (u zadatom formatu) nakon realizacije projekta kao i da priloži kopije službene evidencije (računi, bankovni izvodi i računovodstvene evidencije koje pokazuju da su sredstva utrošena u svrhu za koju su opredeljena i u skladu sa uslovima donacije, kao i fotografije snimljene tokom realizacije projekta). Detaljno ćete biti informisani o svim sredstvima verifikacije na početku realizacije projekata.

### 5.4.2. Dodela sredstava

Dodela sredstava u okviru ove Akcije će se izvršiti nakon što Ugovor potpišu obe strane. Svi izabrani kandidati dobiće sredstva u dve rate. Prva rata u iznosu od 80% po potpisivanju ugovora, druga rata u iznosu od 20% nakon podnošenja i usvajanja periodičnog izveštaja.

Ukoliko Aplikant nije u mogućnosti da realizuje projekat kako je navedeno u Ugovoru, Nosioci Projekta zadržavaju pravo da raskinu Ugovor. Grant se može umanjiti i/ili može se zahtevati puna ili delimična nadoknada uplaćenih sredstava ukoliko Aplikant ne ispuni sve uslove Ugovora.

### 5.4.3. Vidljivost i diseminacija

Podnosioci prijava (Aplikanti) u okviru ovog Poziva za podnošenje predloga projekata moraju preduzeti sve neophodne korake da objave činjenicu da je Evropska unija finansirala projekat, a da projekat partnerski sprovode NORBS, Hrabriša i LIPA.

NORBS, Udruženje Hrabriša i Udruženje obolelih od lHLL, MPN i limfoma – LIPA, zadržavaju pravo da koriste rezultate projekta za svoju promociju.

Podnosioci zahteva će se takođe pridržavati smernica za komunikaciju i vidljivost za korisnike grantova, tokom celog ugovornog perioda i konsultovati se sa Nosiocima Projekta pre objavljivanja bilo kakvog promotivnog materijala.

Korisnici se snažno podstiču da promovišu NORBS, LIPU i Hrabrišu na svojim sajtovima, društvenim mrežama i drugim relevantnim medijima.

*Upiti u vezi sa ovim pozivom za podnošenje predloga projekata mogu se poslati imejlom najkasnije do 8. decembra 2026. godine na sledeću imejl adresu: office@norbs.rs*